

1701**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 30 września 2005 r.

w sprawie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych

Na podstawie art. 83 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) organizację działania ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, zwanych dalej „ośrodkami”;
- 2) zadania i kompetencje ośrodków;
- 3) dziedziny pracy ośrodków z rodziną naturalną, zastępczą albo przysposabiającą;
- 4) tryb kwalifikowania dzieci do rodzin przysposabiających;
- 5) wzór zaświadczenia kwalifikacyjnego.

¹⁾ Minister Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej — zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 265, poz. 2643).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493.

§ 2. 1. Ośrodek sporządza roczne plany pracy oraz prowadzi:

1) dokumentację dotyczącą:

- a) osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka, kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz kandydatów do prowadzenia placówki rodzinnej,
- b) dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia, w tym dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia związanego ze zmianą dotychczasowego miejsca zamieszkania dziecka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na miejsce zamieszkania w innym państwie,
- c) pomocy pedagogicznej i psychologicznej udzielonej dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych lub placówkach rodzinnych,
- d) pomocy pedagogicznej, psychologicznej i z zakresu prawa rodzinnego udzielonej rodzinom przysposabiającym, rodzinom zastępczym i rodzinom naturalnym,
- e) szkoleń osób, o których mowa w lit. a;

2) rejestr wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych.

2. W przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, ośrodek gromadzi następujące informacje:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) obywatelstwo;
- 3) adres zamieszkania;
- 4) stan cywilny;
- 5) wykształcenie;
- 6) zawód;
- 7) miejsce pracy;
- 8) warunki mieszkaniowe;
- 9) stałe źródła dochodu;
- 10) dane o stanie zdrowia umożliwiającym właściwą opiekę nad dzieckiem.

3. W przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, ośrodek gromadzi następujące informacje:

- 1) imię i nazwisko, adres zamieszkania oraz datę urodzenia dziecka i jego rodziców;
- 2) informacje o sytuacji prawnej dziecka;
- 3) dane o stanie zdrowia i rozwoju psychofizycznym dziecka.

§ 3. 1. Ośrodek jest czynny przez cały rok.

2. Godziny pracy ośrodka ustala dyrektor ośrodka, uwzględniając potrzeby osób korzystających z ośrodka.

§ 4. Do zadań ośrodka należy:

- 1) gromadzenie informacji o dzieciach, które mogą być przysposobione lub umieszczone w rodzinie zastępczej;
- 2) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz rodzinnych wywiadów środowiskowych, dotyczących osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka, kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej albo kandydatów do prowadzenia placówki rodzinnej;
- 3) wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych stwierdzających ukończenie szkolenia dla rodzin zastępczych według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia;
- 4) wydawanie kandydatom do prowadzenia placówek rodzinnych opinii o posiadaniu odpowiedniego przygotowania;
- 5) dobór rodziny przysposabiającej właściwej ze względu na potrzeby dziecka;
- 6) prowadzenie pomocy psychologicznej, poradnictwa pedagogicznego i prawnego dla rodziców dzieci umieszczonych w placówkach rodzinnych;
- 7) współpraca z sądem opiekuńczym, polegająca w szczególności na powiadamianiu o okolicznościach uzasadniających wszczęcie z urzędu postępowania opiekuńczego i sporządzaniu opinii w sprawach dotyczących umieszczenia dzieci w rodzinie przysposabiającej, rodzinie zastępczej lub w placówce rodzinnej;
- 8) udzielanie pomocy w przygotowaniu wniosków o przysposobienie lub ustanowienie rodziny za-

stępczej i zgromadzeniu niezbędnych dokumentów;

- 9) działalność edukacyjna i upowszechniająca tworzenie rodzin przysposabiających, zastępczych oraz placówek rodzinnych;
- 10) wspieranie dyrektora placówki rodzinnej w sporządzaniu indywidualnego planu pracy z dzieckiem oraz dokonywanie oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce rodzinnej;
- 11) współpraca z dyrektorem placówki rodzinnej w sporządzaniu okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w danej placówce;
- 12) realizowanie innych zadań przewidzianych w przepisach dotyczących opieki nad dzieckiem i rodziną.

§ 5. Ośrodek realizuje zadanie, o którym mowa w § 4 pkt 11, w oparciu o:

- 1) analizę karty pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej;
- 2) analizę dokumentów stwierdzających postępy dziecka w nauce;
- 3) analizę dokumentów świadczących o stanie zdrowia dziecka;
- 4) ocenę aktualnej sytuacji rodziny naturalnej dziecka;
- 5) analizę stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną.

§ 6. Szczegółowe zadania oraz organizację działania ośrodka określa regulamin organizacyjny ośrodka, opracowywany przez dyrektora ośrodka w porozumieniu z podmiotem prowadzącym.

§ 7. 1. Ośrodek współpracuje z rodziną naturalną, zastępczą oraz przysposabiającą w zakresie opieki nad dzieckiem i jego wychowaniem, w szczególności w następujących dziedzinach:

- 1) diagnoza pedagogiczna i psychologiczna dzieci i rodzin;
- 2) problemy wychowawcze w rodzinie;
- 3) problemy związane z rozwojem dziecka;
- 4) terapia rodzinna.

2. Ośrodek wspiera rodziny, o których mowa w ust. 1, w wykonywaniu przez nie funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

- 1) pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i opiekuńczych;
- 2) poradnictwo i terapię, w tym terapię rodzinną;
- 3) pomoc pedagogiczną i psychologiczną;
- 4) pomoc prawną w zakresie prawa rodzinnego.

3. Pomocy i poradnictwa, o których mowa w ust. 2, udziela się na wnioski rodziny, o której mowa w ust. 1.

§ 8. 1. Ośrodek kwalifikuje do przysposobienia dzieci zgłoszone przez matki biologiczne, szpitale i in-

ne zakłady opieki zdrowotnej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, ośrodki pomocy społecznej, inne instytucje i osoby, które powzięły informację o takim dziecku.

2. Kwalifikacja dziecka do przysposobienia obejmuje:

- 1) ustalenie sytuacji prawnej dziecka;
- 2) dokonywaną przez psychologa ocenę stopnia możliwości nawiązania przez dziecko więzi emocjonalnej w nowej rodzinie;
- 3) określenie specyfiki potrzeb dziecka w kontekście prawidłowego doboru rodziny.

3. Ośrodek sporządza dla dziecka zakwalifikowanego do przysposobienia diagnozę psychologiczną i pedagogiczną oraz gromadzi informacje o stanie zdrowia dziecka.

4. Przy kwalifikowaniu dziecka do przysposobienia oraz sporządzaniu diagnozy dziecka ośrodek współpracuje w szczególności z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, zakładami opieki zdrowotnej, placówkami oświatowymi, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, sądami opiekuńczymi oraz z policją.

§ 9. Po zakwalifikowaniu dziecka do przysposobienia, dane dziecka umieszcza się w prowadzonym przez ośrodek, wyznaczony przez wojewodę, na podstawie art. 22 pkt 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, banku danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie i kandydatkach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz o rodzinach zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka, zwanym dalej „wojewódzkim bankiem danych”.

§ 10. 1. Dla dziecka zakwalifikowanego do przysposobienia ośrodek poszukuje rodzin zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka w ciągu 1 miesiąca od dnia zakwalifikowania dziecka do przysposobienia.

2. W przypadku gdy ośrodek kwalifikujący dziecko do przysposobienia nie pozyska rodziny przysposabiającej w terminie, o którym mowa w ust. 1, przekazuje do wojewódzkiego banku danych w ciągu 7 dni od upływu tego terminu informacje o dziecku zakwalifikowanym do przysposobienia, o których mowa w § 2 ust. 3.

3. W przypadku gdy w terminie 1 miesiąca od dnia przyjęcia informacji o dziecku przez wojewódzki bank danych nie pozyskano dla dziecka rodziny zgłaszającej gotowość jego przysposobienia, ośrodek prowadzący wojewódzki bank danych przekazuje w ciągu 7 dni od upływu tego terminu informacje o dziecku do wojewódzkich banków danych prowadzonych przez ośrodki w innych województwach.

4. W przypadku gdy w terminie 2 miesięcy od dnia przyjęcia informacji o dziecku przez wojewódzkie banki danych nie pozyskano dla dziecka rodziny zgłaszającej gotowość jego przysposobienia, ośrodki prowadzące wojewódzkie banki danych przekazują w ciągu 7 dni od upływu tego terminu informacje o dziecku do centralnego banku danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie, którym nie można zapewnić opieki w rodzinie przysposabiającej na terytorium Rzeczy-

pospolitej Polskiej, zwanego dalej „centralnym bankiem danych”.

§ 11. Dziecko może być zakwalifikowane do przysposobienia związanego ze zmianą dotychczasowego miejsca zamieszkania dziecka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na miejsce zamieszkania w innym państwie po wyczerpaniu wszystkich możliwości znalezienia rodziny przysposabiającej na terenie kraju.

§ 12. Rodzinom zgłaszającym gotowość przysposobienia dziecka oraz pełnomocnikom organizacji lub ośrodków adopcyjnych licencjonowanych przez rządy innych państw ośrodek nie umożliwia kontaktu z dzieckiem i nie ujawnia o nim informacji przed zakwalifikowaniem dziecka do tego przysposobienia, chyba że przysposobienie ma miejsce między członkami rodziny.

§ 13. Ośrodek, który przeprowadzi przysposobienie dziecka, zgłoszonego uprzednio do wojewódzkich banków danych oraz do centralnego banku danych, informuje te instytucje w ciągu 7 dni od uprawomocnienia się postanowienia sądowego o fakcie przysposobienia dziecka.

§ 14. 1. Ośrodek, do którego zgłosiły się rodziny zgłaszające gotowość przysposobienia dziecka lub osoby będące kandydatami zakwalifikowanymi do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, przekazuje wojewódzkiemu bankowi danych w ciągu 7 dni od dnia zgłoszenia się rodziny informacje, o których mowa w § 2 ust. 2.

2. Informacje o rodzinach zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka oraz o kandydatkach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej umieszcza się w wojewódzkim banku danych na podstawie pisemnego wniosku tych rodzin lub kandydatów albo wniosku ośrodka, który dokonał kwalifikacji, za wyrażoną na piśmie zgodą tych rodzin lub kandydatów.

3. Informacje o rodzinach zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka oraz o kandydatkach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej mogą zostać przekazane do wojewódzkich banków danych w innych województwach za wyrażoną na piśmie zgodą tych rodzin lub kandydatów.

4. Wojewódzki bank danych udostępnia informacje o kandydatkach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, znajdujące się w jego bazie danych, wszystkim ośrodkom z terenu województwa.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Polityki Społecznej: w z. *C. Miżejewski*

³⁾ Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia utraciło moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 lutego 2001 r. w sprawie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (Dz. U. Nr 14, poz. 132), zachowane w mocy na podstawie art. 159 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej
z dnia 30 września 2005 r. (poz. 1701)

WZÓR
ZAŚWIADCZENIA KWALIFIKACYJNEGO
STWIERDZAJĄCEGO UKOŃCZENIE SZKOLENIA
DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH

.....
(pieczętka ośrodka adopcyjno-opiekuńczego lub
powiatowego centrum pomocy rodzinie
prowadzącego szkolenie)

ZAŚWIADCZENIE KWALIFIKACYJNE NR ...

.....
(imiona i nazwisko)

.....
(data i miejsce urodzenia: dzień-miesiąc-rok-miejscowość)

.....
(adres zamieszkania: ulica, nr domu, nr lokalu, kod pocztowy, miejscowość, powiat, województwo)

**ukończył(a) szkolenie dla kandydatów
do pełnienia funkcji rodziny zastępczej**

.....
prowadzone przez

.....
(nazwa, adres podmiotu prowadzącego szkolenie)

.....
na podstawie programu

.....
(nazwa i autor programu, nr decyzji Ministra Polityki Społecznej o zatwierdzeniu programu)

.....
w terminie

.....
w wymiarze

Szkolenie obejmowało:

Lp.	Przedmiot	Liczba godzin	Imię i nazwisko prowadzącego

Szkolenie zostało przeprowadzone na zlecenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w na podstawie umowy z dnia

oraz otrzymał(a) następującą opinię o spełnieniu przez kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej warunków, o których mowa w art. 73 ust. 1 i 3 pkt 2–6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

i został(a) zakwalifikowany(a) do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

.....
(miejsce i data wydania zaświadczenia)

.....
(podpis i pieczęć osoby upoważnionej)

* Dotyczy podmiotu prowadzącego szkolenie na zlecenie powiatowego centrum pomocy rodzinie, zgodnie z art. 83 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.).